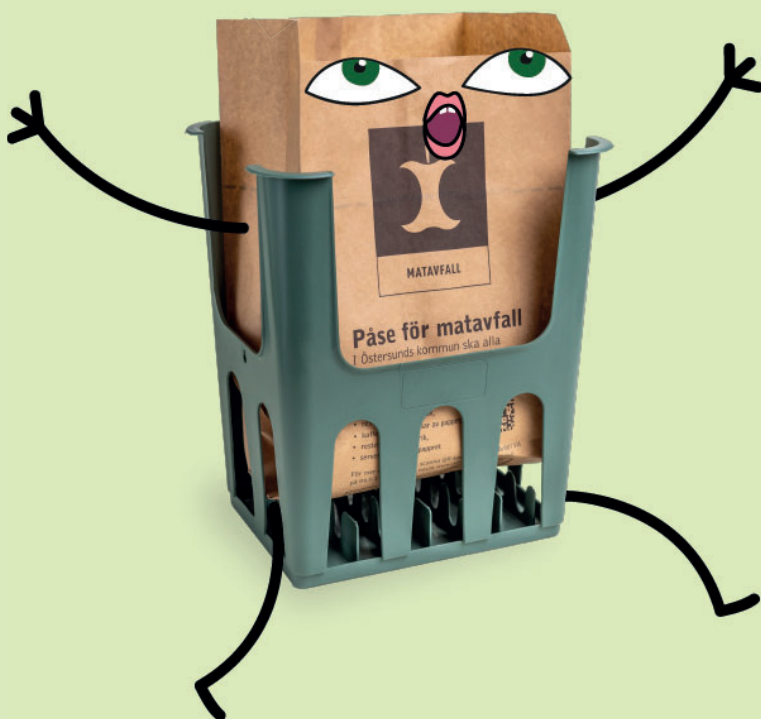

Sortera ditt avfall

– så här enkelt är det!

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJIELTE

Varför sortera?

För din egen plånbok

Du som villaägare betalar för varje tömning av tunnan med restavfall. Kärlet med matavfall kan du ställa ut hur ofta du vill, det är samma pris ändå. Om du skulle ställa ut kärlet för restavfall varannan månad sparar du runt 1 500 kronor på ett år, jämfört med att ställa ut det vid varje tillfälle.

För miljön

Mer än en lastbil fylld med restavfall per dag går till värmeverket i Sundsvall. Det blir många transporter och höga avgifter för att de ska ta emot soporna. Ju mer vi kan sortera, desto mindre behöver vi skicka!

För våra barn

Det kan kännas futtigt att sortera i vår lilla värld när världshaven är fulla av plast. Det kan vara frustrerande att göra rätt när grannarna struntar i allt och soprummet ser förfärligt ut. Men det blir ju inte bättre av att även du gör fel? Känn dig istället som en stolt föregångare som tänker på nästa generation.

Gissa rätt slut på sagan

Det var en gång en duktig och ansvarstagande invånare som hade sorterat sitt matavfall enligt konstens alla regler i rätt sorts påse, den bruna papperspåsen. När hen skulle bära ut matavfallet på väg till jobbet på morgonen verkade påsen lite blöt. För att undvika en tråkig situation med trasig påse och alla rester på golvet lades den ner i en plastpåse. Väl framme vid tunnan slängdes hela härligheten ner i matavfallet. Vad händer då?

1. Det spelar ingen roll, det går att kompostera och göra biogas även av plast
- X. Sorteringspersonalen tar bort plastpåsen så att allt i tunnan kan räknas som matavfall
2. Allt jobb med att sortera är i onödan och matavfallet blir restavfall och transporteras till förbränning i Sundsvall

Rätt svar på sid 9 i denna broschyr!

Tre lätta rätta

Om det känns för tungt med allt på en gång, så börja med det här:

1

Släng inte plast i matavfallet, inte ens tuggummi.

2

Lämna batterier, lampor och sladdar på en återvinningscentral, eller i ett miljöskåp.

3

Var smart och sälj eller skänk din soffa, säng eller tv i stället för att kasta.

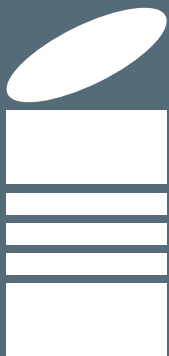
Så här sorterar du

METALL- FÖRPACKNINGAR

Till exempel:

- konservburkar
- kaviartuber
- kapsyler
- burklock
- aluminiumfolie
- tomma helt torra färgburkar

Sortera sprayburkar och ej tomma färgburkar som farligt avfall.

PLAST- FÖRPACKNINGAR

Till exempel:

- dryckesflaskor
- brödpåsar
- plastkassar
- chipspåsar
- tandkärnstuber
- frigolit
- färdigmatslåda
- bag in box-påsen
- helt tomma och torra färgburkar av plast

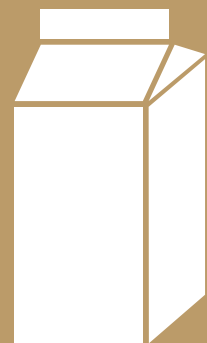
Mjuk och hård plast kan blandas. Skölj gärna ur förpackningen.

PAPPERS- FÖRPACKNINGAR

Till exempel:

- mjölkförpackningar
- mjölpåsar
- papperskassar
- pizzakartonger
- äggkartonger
- flingpaket
- paketkartonger
- bag in box-lådan
- presentpapper

Du måste inte skölja ur förpackningen, men platta till den!

Så här sorterar du

GLAS- FÖRPACKNINGAR

Alla burkar och flaskor av glas, exempelvis sylt- och marmeladburkar och saftflaskor.

OBS! Ej speglar, fönsterglas, dricksglas eller mineralull

EJ ÅTER- VINNINGSBART

Till exempel:

- speglar
- dricksglas
- fönsterglas
- mineralull
- porslin

FARLIGT AVFALL

Till exempel:

- nagellack
- lösningsmedel
- sprayflaskor som inte är helt tomma
- rengöringsmedel
- målarfärg
- elavfall
- batterier

Ofärgade

Färgade

Det är olika symboler och behållare för färgat- och ofärgat glas.

Här ska bara sånt som inte kan återvinnas hamna.

Burkar och flaskor ska vara märkta.

Så här sorterar du

MATAV FALL

Till exempel:

- hushållspapper
- kaffesump
- matrester
- skal från frukt och grönsaker
- teblad och tepåsar
- mindre köttben

RESTAV FALL

Till exempel:

- blöjor och bindor
- cigaretter och tuggummi
- skor
- kuvert
- presentsnören
- plåster och tops
- större köttben
- krukväxter och jord

TIDNINGAR

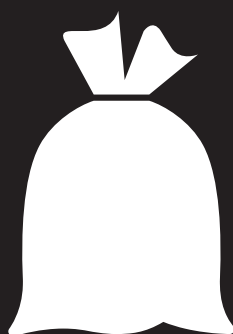

Till exempel:

- dagstidningar
- veckotidningar
- reklamblad
- kataloger
- broschyrer
- ritpapper
- pocketböcker

Använd kommunens papperspåsar för matavfall. De är gratis för alla.

Resten som blir över när allt annat är utsorterat.

Kuvert är restavfall. Pärmar och böcker med hårda pärmar till återvinningscentralen.

Så här sorterar du

GROVAVFALL

Till exempel:

- soffor och fåtöljer
- sängar
- trasiga möbler
- madrasser
- mattor
- pulkor

METALL

Till exempel:

- kastrull och gryta
- möbel av metall
- stekpanna
- trasig cykel
- skruvar, spik
- strykbräda
- värmeljuskopp

ELAVFALL

Till exempel:

- mikrovågsugn
- matberedare
- mobiltelefoner
- eltandborstar
- inbyggda batterier

Trasiga saker lämnas i grovsoprummet eller på återvinningscentralen.

Att återvinna metall spar mycket energi jämfört med att producera ny.

Allt som har sladd eller batteri är elavfall.

Tips om matavfall

Ge påsen luft!

Påsen måste få luft för att inte gå sönder. Ha påsen i en luftig behållare – gärna den korg som du kan få på återvinningscentralen.

Fyll till strecket

Fyll bara på med matavfall till den streckade linjen. Då kan du rulla ihop påsen sen.

Rulla ihop påsen

Om du rullar påsen hårt håller den även om påsen hamnar upp och ner i matavfallskärlet.

Tips om matavfall

Häll inte matfettet i vasken

Matfett som kallnar blir stelt och kan proppa igen avloppet om du häller ut det i vasken.

Samla istället upp matfettet i till exempel en flaska. Om du tar med fettet till återvinningscentralen kan vi återvinna det till smörjfett eller tvål.

På återvinningscentralen kan du hämta en tratt att sätta på en pet-flaska för att enklare kunna hälla i fettet.

Om du inte har möjlighet att åka till återvinningscentralen, kastar du flaskan i restavfall.

Rätt svar: 2

Sorteringsguide

En fullständig sorteringsguide A-Ö hittar du på ostersund.se/sopor

Aska och kol från grill	Restavfall: släckt (fukta!), kallnat och förpackat.
Bilbatterier	Farligt avfall; till återförsäljare eller till återvinningscentral.
Bildelar	Sortera utifrån material: Metaller, restavfall etc; lämna till återvinningscentral eller lämna till bilskrot.
Bildäck, med eller utan fälg	Lämna till återförsäljare. Enbart fälgar: Metaller, lämna på en återvinningscentral.
Brandsläckare	Farligt avfall; återförsäljare eller till återvinningscentral.
Braständare, cigarettändare	Farligt avfall.
Byggavfall	Sortera utifrån material: Trä, gips, plast, etc; lämna till återvinningscentral.
Böcker; mjuka pärmar	Tidningar/skrivpapper.
Böcker; hårda pärmar	Restavfall.
CD/DVD-skivor, fodral	Restavfall.
Cigarettfimpar, snus	Restavfall, obs! Spola ej ned i toaletten.
Cykeldäck	Restavfall.
Dricksglas	Ej återvinningsbart.
Engångsgrillar	Metaller.
Eternitplattor (asbest)	Förpacka i plast och lämna på Gräfsåsens avfallsanläggning; större mängder mot avgift.
Explosivt; t.ex. fyrverkerier, ammunition	Kontakta polisen.
Fotografier, negativ, diabilder	Restavfall - av sekretesskäl. Annars farligt avfall.
Frigolit och annan cellplast	Plastförpackning.
Frityrolja, matolja	Låt svalna och håll upp i brännbar förpackning. Lämna på återvinningscentral eller i restavfallet.
Gasolbehållare	Farligt avfall, påfyllningsbara behållare till återförsäljare.
Hundbajs i hundbajspåse	Restavfall

Jord från krukväxter	Ta hand om på egen tomt eller restavfall.
Jord och sten från trädgården	Invasiva växter lämnas i genomskinliga och hopknutna säckar på en återvinningscentral.
Julgranar	Trädgårdsavfall, lämna på en återvinningscentral.
Kanyler	Lämna på apotek i kanylburk (hämta på apotek).
Kattsand	Restavfall.
Kläder, textilier	Lämna till återbruk eller restavfall.
Kollegieblock med spiral	Tidningar/skrivpapper.
Kork	Restavfall.
Kosmetika, t.ex. smink	Farligt avfall.
Kuvert; alla typer	Restavfall.
Kvitton	Tidningar/skrivpapper.
Köttben	Matavfall, stora ben till restavfall.
Lampor; t.ex. led, glödlampor, lysrör	Sortera utifrån sort på återvinningscentral eller i miljöskåp.
Läkemedelsrester	Lämna på apotek, obs! spola ej ned i toaletten.
Presentpapper	Pappersförpackning.
Porslin	Sorteras som porslin eller keramik.
Pärmar	Restavfall.
Rakhyvlar i plast	Restavfall.
Servetter, pappers-	Matavfall.
Slaktavfall från jakt	Lämna på den egna jaktmarken.
Stekpannor; även belagda	Metaller.
Stålull	Restavfall.
Säkringar, proppar	Keramik.
Termometrar	Farligt avfall.
Tuggummi	Restavfall.
Vallaburkar	Farligt avfall.
Vapen, sprängämnen	Kontakta polisen.
Värmeljuskoppar, aluminium	Metaller, lossa vekeshållaren.

Återvinningscentraler
Odenskog, Brunflo och Lit
Öppettider och adresser hittar du på
www.ostersund.se/atervinningscentral

Sorteringsguide på hemsidan
På hemsidan finns det en
detaljerad sorteringsguide.
www.ostersund.se/sortera